לא אם אמרת בשומר חנם · נראה דקאי אהא דבעי למילף בשלהי המפקיד (נ"מ דף מח: ושם*) שליחות יד בשומר שכר משומר חנם אע"ג דשומר שכר מתחייב קרבן בלא שבועה *קסבר מקרבן בלא שבועה ותימה להאי תנא כפילא בשבועה עדיפא להאי תנא מגלן דפרשה דאשגרה נאמרה בשומר חנם ושניה בשומר שכר ליפוך אנא דבפרק השואל (שם דף נד:): לא קיימא לן אלא משום דקרבן בלא שבועה עדיפא ועוד קשה דבסמוך גבי ק"ו שאין עליו תשובה דפריך מה לשומר שכר שכן משלם תשלומי כפל כו' כלומר ולכך דין הוא שיתחייב בגניבה ואבידה אדרבה כיון דחמור הוא ה"ל לומר שלא יתחייב כדי שיתחייב כפל וי"ל דהא פשיטא דעדיפא חומרא דקרבן בלא שבועה מחומרא דכפילא בשבועה דמי יודע שיבא לידי כך ולכך יש לו להעמיד פרשה שניה שחייב קרן בגניבה בשומר שכר שהוא חמור ופרשה ראשונה שפטור בשומר חנם דדבר פשוט הוא שזה חמור מזה אבל לעשות פירכא על ק"ו שפיר פרכינא מכפל אע"פ שהוא חומרא קטנה כיון שאין בלמד אע"פ שיש בלמד חומרא אחרת חמורה ממנה והאי תנא דבסמוך דקסבר קרבן בלא שבועה עדיף מכפילא בשבועה ס"ל דאפי' פירכא אין לעשות ממנה מפני שזה קולתו גרמה לו שמתחייב בכפל וזה חומרתו גורמת לו שפטור מכפל וכה"ג איכא בריש ב"מ (דף ד: ושם) גבי ר' חייא תורת הזמה לא פריך: **נמצא** ס"ס משלם תשלומי כפל בטוען טענת לסטים מזויין · אבל אי נזלן הוא ניחא דטוען טענת גזלן ומגלא שהוא בידו לא משלם כפל וא"ת אכתי נמצא ס"ס משלם כפל בטוען טענת גנב בבעלים ושמא אין שייך כפל בטוען טענת גנב בענין זה ואפי' שייך אין לחוש אי המ"ל ולטעמיך ולא קאמר: **קסבר** האי תנא קרבן בלא שבועה עדיפא · וא"ת ורב יוסף דס"ל לעיל אליבא דהאי תנא דלסטים מזויין *הוא וגם סובר אותו תנא כפילא בשבועה עדיף מ"מ מגלן גניבה ואבידה בשואל דמשומר שכר לא יליף וכן יש להקשות לרבי יוחנן דאסיקנא לעיל אליבא דקסבר לסטים מזויין גנב הוא ובהמפקיד (נ"מ דף מח:) מוכח דקסבר כפילא בשבועה עדיפא בשמעתא דשליחות יד גריבה חסרון וכן סבר התם ר"א ובמרובה (לקמן דף עט: ושם*) ס"ל דכי מיטמר מאינשי גנב הוא אע"פ שבעלים רואין ומסתמא ס"ל הכי בלסטים מזויין וי"ל דנפקא להו מוכי ישאל וי"ו מוסיף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ותחתון מעליון כדמסיק בפרק השואל (נ"מ דף לה: ושם) ולאותה מסקנא לא נצטרך ק"ו של בריתא זו והא דמייתי ליה התם הייטו מקמי דתיקו ליה מוכי ישאל וילמד תחתון מעליון:

סברוה כר' יהודה דאמר שוכר כטשא שכר דמי · משום דהכי ק"ל כסתם מתני' בפ' בתרא דשבועות (דף מפ:) דקתני טשא שכר והשוכר משלמים את הגניבה ואת האבידה ורבי ירמיה נמי אית ליה הכי בהמפקיד (נ"מ דף לו: ושם*) גבי פעמים שמגיחה בחטאת כו' וביבמות בריש פרק אלמנה (ד' סו: ושם*) גבי כהן שכבר פרה משראל דמסיק דנהי דמחייב בגניבה ובאבידה ובהשואל (נ"מ דף לז:) נמי גבי מר בר חיננא אגר ליה סודרייתא לבי חוזאי וחייבינהו רבא ומסיק דענגבה: **ואי** בעית אימא כדמחליף כו' · לא ס"מ מידי אלא לפי דברייו דבעי לאוקמא כר"י רולה להמיב לו ובהאומנים (נ"מ ד' פ:) איכא כה"ג ואי בעית אימא כדמחליף רבה בר אבוה והתם יתישב טפי שאומר כן כדי להעמיד התם מתני' כר"מ ושמא אגב שהביאו שם הביאו כאן: ***נפלה** לגינה "והזיקה משלמת מה שהגיח· [א] והוא שאינה יכולה לירד דא"כ אפי' נפלה משלמת מה שהזיקה דתחילתה בפשיעה וסופה באונס הוא וסיפא דקתני ירדה אורחא דמילתא נקט והוא הדין נפלה כיון שיכולה לירד: לא

עין משפט נר מצוה

ד"ה קרבן

דסלקא דעתא דכפילא כנ"ל רש"ל

לז א מיי' פ"ד מהלכות גניבה הלכה ח:

לז ב מיי' פ"ח מהל' שכירות הל' ב סמג עשין סד טוש"ע ח"מ סי' שג סעיף יב:

לח ג מיי' שם טוש"ע שם סעיף ב:

לט ד ה מיי' שם סמג שם טוש"ע ח"מ סי' שמ סעיף ח:

מ ו מיי' פ"ח מהלכות שאלה ופקדון הל' ח:

מא ז מיי' פ"ג מהלכות נזקי ממון הניכה יח סמג עשין סז טוש"ע ח"מ סי' שלד סעיף ח:

הגהות הב"ח

(ח) גמ' שוכר כשומר חנם דמי כ"כ אע"ג דרבה הביא לעיל דשודה בנעלי חיים אף שנוח ס"מ דחייב בגניבה כיון דאנקטה נגרי בריתא מ"מ הייטו דוקא שנגנבה באותו עניין שנגרי בריתא גרמו כו' דדיקתו חוס' לעיל ע"א ד"ה אל מודיענא לך כו' ע"ש: (ב) רש"י ד"ה רבי זירא וכו' פטר נפשיה הכא כמאי:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה נפלה כו' והוא כו' · כ"כ והרא"ש מולך על זה וכתב דאין זה פשיעה וכי יתחזק בזנגה כו':

גליון הש"ס

רש"י ד"ה לא אם אמרת וכו' ולא ידענא · ע' בתוס' דף ס"ה ע"ב רש"י ד"ה מאן שמעת ז"ל:

ל"ל גנב הוא וגם ס"ד דכפילא כנ"ל רש"ל

טלה"ם בקבנת בבי נב הפירוש אל האמנה בתני נפלה לגינה ומשלמת אם טנבנית * נחבלה * אבלה

מסורת הש"ס

רש"ל * ע' תוס' דף לא

[ד"ה ור"ז]

[ד"ה שוכר]

[ד"ה דמחייב]

[שיך למתני' לעיל נה:]

[ל"ל ונסרים]

לא אם אמרת בשומר חנם שכן משלם תשלומי כפל תאמר בשומר שכר שאינו משלם תשלומי כפל ואי ס"ד לסטים מזויין-גנב הוא נמצא בשומר שכר משלם תשלומי כפל בטוען טענת לסטים מזויין; א"ל הכי קאמר **לא אם אמרת בשומר חנם שכן משלם תשלומי כפל** *בכל טענותיו תאמר בשומר שכר שאינו משלם תשלומי כפל **אלא בטוען טענת לסטים מזויין** אתיא

(ק) **יונשבר או מת** *אין לי אלא שבורה ומתה גניבה ואבידה מנין; אמרת ק"ו: ומה שומר שכר שפטר בו שבורה ומתה חייב בגניבה ואבידה שואל שחייב בשבורה ומתה אינו דין שחייב בגניבה ואבידה **ונהו ק"ו שאין עליו תשובה** ואי ס"ד לסטים מזויין-גנב הוא אמאי אין עליו תשובה איכא למפרך מה לשומר שכר שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת לסטים מזויין; א"ל קסבר **האי תנא** *קרבן בלא שבועה עדיפא מכפילא בשבועה, לימא מסייע ליה *השוכר פרה מחבירו וגנבה ואמר הלה הריני משלם ואיני נשבע ואח"כ נמצא הגנב משלם תשלומי כפל לשוכר סברוה כרבי יהודה דאמר שוכר כנושא שכר דמי ומדקתני ואמר הריני משלם ואיני נשבע פטר ליה נפשיה בשבועה, ה"ד כגון דקא טעין טענת לסטים מזויין וקתני ואח"כ נמצא הגנב משלם תשלומי כפל לשוכר

ש"מ לסטים מזויין-גנב הוא; אמאי, מי סברת כר"י דאמר *שוכר-כנושא שכר דמי דלמא כר"מ ס"ל דאמר (ח) שוכר כשומר חנם דמי איבעית אימא כדמחליף רבה בר אבוה ותני *שוכר כיצד משלם ר"מ אומר כשומר שכר ר"י אומר כשומר חנם רבי זירא אמר הכא במאי עסקינן בטוען טענת לסטים מזויין ונמצא לסטים שאינו מזויין: נפלה לגינה ונהנית משלמת מה שנהנית: אמר רב בנחבטה, אבל אבלה, אפילו מה שנהנית אינה משלמת, לימא רב לטעמיה *דאמר רב היה לה שלא תאכל; אמרי הכי השתא אימור דאמר רב התם היה לה שלא תאכל היכא דאיתזקא, הא דמצי א"ל מריה דפירי - לא משלמנא היה לה שלא תאכל, לאזוקי היא אחריני דפטירה לשלומי מי אמר; אלא לא

רב · האי דקתני מה שנהנית משלמת שנחבטה קאמר כשחבטה על התחתה שיקעתן בקרקע והפסידם והיא נהנית שלא לקחה מקרקע: ופרכינן אבל אבלה אפי' מה שנהנית לא משלמת בתמיה: **לימא רב לטעמיה דאמר** · גבי הכנים פירותיו לאחר חבירו שלא ברשות בשור שנגח את הפרה (לעיל דף מז:) דקתני הוזקה בהם בהמה של בע"ה, חייב בעל הפירות, ואמר רב שהחולקה בהן שנו אבל אבלה והתריזה, פטור המלכים דהוה ליה שלא תאכל; והכא נמי אמר בעל הבהמה בירידתה אנוסה היא שהרי נפלה ובאכילתה היה לה שלא תאכל ומה אני יכול לעשות: לא

מגנב

מגנב

נוטאמגנב

[ד"ה ור"ז]

[ד"ה שוכר]

[ד"ה דמחייב]

[שיך למתני' לעיל נה:]

[ל"ל ונסרים]

[ב"מ מח: נד:]

[ב"מ לה:]

[ב"מ לה:]

תת נוטא

נ"ס ון נבא ס"ס ון נבא ון"ס מגין ון נבא

* ג' דחיות - ואין להוכיח [לעיל מה:] דלסטים מזויין גנב ובר כפל

[לעיל מה:]

[ב"מ פ: נג. לה:]

[מנחות מט:]

* דאם נגנבו מגנין לא היה מגלה כפל מאיזה בגנבן הוא ואין כפל בגנבן - דהיינו דחיא ריבא

[לעיל מז:]

* דפי' אנוס בגניבה ולא בהבחה גנב אלא בגזלן